

Czíslo 19.
8. meje.

Bonhaj Bóh!

Pětník 20.
1910.

Sy-li spěwał,
Pilne džělal,
Strwja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napojo móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwość da.

Njeh ty spěwaš,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew če!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu žobotu w Ssmolerjež knihicžiszczežni w Budyschinje a je tam ja schtvrťletni pschedplatni 40 np. dostacž.

Njedžela Exaudi.

Efes. 2, 4—10.

W naschim teksze blyschimy dwójzy to ſłowo: „S hnady scže w y sbóžni sczinjeni.“ To je ta wulká, ważna powieſcž, ta rjana wuežba, kotaž pschezo ſažo nam napscheziwo klinčzi s listow Pawołych; a to je to, schtož nasche wutroby wofschewja. To je ta hnada Boža, kotaž traje do wscheje węcznoſcze; tež my ſměmy ſo wjefzelicž teho, schtož tu blyschimy. Duž:

S hnady ſm y tež my sbóžni sczinjeni.

I. Morwi ſm y tež my we ſwojich hréchach.

II. Žiwjenje je date w Chrystuſu psches hnadu.

III. Tuto Žiwjenje dawa węſtoscž węczneho Žiwjenja.

I. S hnady ſm y tež my sbóžni sczinjeni. Morwi ſm y tež my we ſwojich hréchach. Čłowjek, kotrehož je Bóh tón ſenje ſtworil napoſledk, je króna ſtworjenja, a Bóh ſtwori čłowjeka ſebi k podobnoſczi. Tuteje podobnoſcze na Bóha dyrbjesche ſo čłowjek hódný wopokaſacž we wojowanju pscheziwo ſtemu. Žadocž po ſlém bydlesche w čłowjeku, ale tu dyrbjesche čłowjek wobſtač poſchewinyl a je nam dal Žiwjenje, a to ſe ſameje hnady.

II. Žiwjenje je date w Chrystuſu psches hnadu. „Bóh je naš ſi Chrystuſom Žiwnych ſežinił; tež je naš ſi nim ſbudžil a ſobu ſi nim na njebiesle ſadžil w Chrystuſu ſežinił.“ Hrěch bě Žiwjenje ſanicžil, ſi hrěchom pschińdze ſmijercz. Ale ſtworiczel chyzſche, ſo by čłowjek ſhubjene njebylo, ale ſo by bylo wumozene, poſchetož wono je tak, kotaž tu Pawoł piſce: „Bóh je bohaty na ſmilnoſczi ſwo-

noſcž, ſo ſm y tež my morwi we ſwojich hréchach. A to teži hľuboko nutſach w naš. Hladaj na džecžo, kaf je hžom wot małoſeže pod tutym knjejſtwom. W nim hžom ſle ſoſchty bydla a my njewěmy, ſi wotkal pschiňhadžeu. Hdyž ſo tu wot starsheju njedžela ſe wschej thutnoſcžu, dha je ſónz duchowna a junu węczna ſmijercz. A tajkich pschiſladow je wjazh hacž doſež. A ſe ſrudobu wiđimy, ſo ſo poſhubja bóle a bóle prawe džecžiwočehnjenje, kotrež pschi wschej luboſczi njeſabywa na frutoscž. Ale prěnje je a wostanje, ſo kóždy ſam ſo najprjedy pruhuje, ſo by wón ſam njebyl morwy w hréchach. My drje mamy to Žiwjenje w Chrystuſu ſežinił, ale wjele je tých, kiz ſaničuju tajke Žiwjenje, kiz khodža w hréchach, drje Živi po ežele, ale morwi w duchownej ſmijerczi. To je lóhkomyžlnoſcž čłowjeka, kiz wotpoſluje wot ſo hnadu Božu! Haj, wono je, kaf Pawoł praji, ſo ſm y morwi w hréchach. Ale Bóh njecha, ſo bychmy wostali w tajkej ſmijerczi. Žemu ſo ſpodoba duchowne Žiwjenje, a dokelž wón wiđesche, ſo čłowjek ſam ſe ſwojej mozu to njemóžesche dozpicž, dha je wón naſchu ſmijercz poſchewinyl a je nam dal Žiwjenje, a to ſe ſameje hnady.

II. Žiwjenje je date w Chrystuſu psches hnadu. „Bóh je naš ſi Chrystuſom Žiwnych ſežinił; tež je naš ſi nim ſbudžil a ſobu ſi nim na njebiesle ſadžil w Chrystuſu ſežinił.“ Hrěch bě Žiwjenje ſanicžil, ſi hrěchom pschińdze ſmijercz. Ale ſtworiczel chyzſche, ſo by čłowjek ſhubjene njebylo, ale ſo by bylo wumozene, poſchetož wono je tak, kotaž tu Pawoł piſce: „Bóh je bohaty na ſmilnoſczi ſwo-

jeje wulkeje miłosze dla, s kotrejž wón naš je lubował." Haj, lubował je wón człowiekow, też hiszceze w jich hręchach. To widzimy tak husto na Izraelskich dżeczoch, kij ſu Boha roshniewale ſe ſwojim waschnjom, a pscheso ſaſzo je wón jim ſwoju luboſez wopokaſowaſ; wón je jich wjedl s egipckieſkeje ſemje do Kanaana. Wón je tutón lud ſe ſwojej luboſezu ſtajnje wobdawaſ hacž do najkratniſcheho wobſwedečenja ſwojeje luboſeze, hdyz je jím a nam wſchitkim daſ ſwojego Sſyna Jefom Chrysta, niz dla nasheje ſaſkužby, ale ſe ſameje luboſeze a hnady, ſo by žiwjenje ſaſzo knježilo, hdzež bě ſmijercz. Nětk je roſlamana móz hręcha; drje niz taſ, koz njeby tu wjazy hręch był; ale ſchtóz Chrystuſa ma a lubuje, tón njetrjeba ſo wjazy psched hręchom bojecz. S jeho pomozu móžemy nětk hręch pschewinycz, hdyz ſo podamý do prawego wojoوانja pschećzivo ſtemu. Hdzež je wojoوانje, tam je tež žiwjenje, a ſchtóz pschińdze psches wojoوانje k dobyczu, tón ſměje to prawe žiwjenje hižom tu na ſemi. Je paſ hręch dobył nad nami, dha tola njedýrbimy ſadwelowacz; my wſchak ſnajemy tu wulku hnady Božu. Wón rady wodawa tym, kij w poſucze k njemu pschikhadzeju ſ tej próstwu, ſo by wón ſo ſmilil nad nami ſlabymi człowiekami. Hdzež je Chrystuſ, tam je tež žiwjenje, pschetož wón ſam je to žiwjenje. Drje hordoscz a wutrobow twjerdoscz husto człowiekej wobara, taſ ſo wón njecha wabjenje Sbóžnika ſklyſhacz. Niz taſ, njedajny ſo mylicz wot lóſhtow a žadoſcزوw tuteho ſweta, ſo bychmy ſam ſebje junu wečežne žiwjenje njepſchinieſli.

III. Pschetož žiwjenje w Chrystuſu Jefuſu dawa weſtoſez wečežnego žiwjenja. Bóh njecha, ſo bychmy jeho byli jenož w tuthym žiwjenju, ale ſo bychmy jeho byli do wečežnoſeze. Teho dla praji tu Pawoł: „Taſ, ſo by wón wopokaſał w pschichodnych czaſbach to psches měru wulke bohatſtwo ſwojeje hnady ſe ſwojeje dobroćiwioſeze, kotrež wón nad nami ſjewi w Chrystuſu Jefuſu.“ Schtož je nam tu hiszceze potajne, to budże nam tam we wečežnoſezi ſjewjene. Tam hakle ſapocznie ſo ſa tych, kij ſu tu ſiwi byli w tym Knjesu, to prawe žiwjenje w ſjenočenſtwu ſ trojeniczkim Bohom. My ſmy na Božim ſpęczu widzeli, ſo je nam Sbóžnik tam horje do předka ſchoł, a my wěmy, ſo chze wón jako hlowa naš, kij ſmy ſtawy, ſa ſobu ežahnycz. — A hladajmy do předka! Sswiatki ſteja nam psched durjemi ſ bohatſtwom ſwiateho Duha, kotrehož ſtukowanje dže na wečežne žiwjenje. Ssamí to njedozpijemy, ale my ſo wjeſelimi teje weſtoſeze: „S hnady ſeje wj ſbóžni ſčinjeni.“ Ale jene je nusne pschi tym: „Psches wěru.“ Bjes wěry njeindze. We wěrje hakle ſapschimnem Jefuſa, ſo bychmy psches luboſez k njemu dželbracz mohli na tym, schtož je jeho luboſez nam pschihotowala we wečežnoſezi. To krotke žiwjenje na ſemi je ſo hórsy minylo. Wuziwaj to ſamo jako kſheszijan a njeſabudž, ſo ſteji pschi tebi, hacž budże junu ſatamanſtwo twoje, abo wečežne žiwjenje. Niz psches ſkuffi, kaž by to rady naſcha hordoscz chzyła, ale psches wěru; niz psches naſchu móz, ale jenož psches hnady Božu. Hladajmy, ſo njebychmy morwi byli a wostali we ſwojich hręchach, ale ſo by tež naſche bylo wečežne žiwjenje ſ hnady w naſchim Knjesu a Sbóžniku Jefuſu Chrystuſu.

Hamjeń.

W. we W.

Psches hnady!

Psches hnady junu ſbóžnoſez ſměju,
Taſ we wěrje praj, wutroba!
Psches hnady měra palmu ſněju,
Hdyž wobjimam kſhiž Sbóžnika.
To wěczna wěrnoſez wostawa:
Naſ hnada njebo wotanka.

Psches hnady! Duž ſo njepuſhczamý
Na dostojoſez a poczinki;
My Chrysta krej a prawdoſez mamy,
Njej ſbóžny troſcht to we duschi?
Ssmijercz naſ nětk traſhiež njemóže,
Naſ hnada k njeboju powjedze.

Psches hnady! Džerž ſo teho ſlowa,
Hdyž hręch cze tama, cžwiluje;
Hlej, Chrysta krej wo hnady woła,
Hdyž ſtejſich w prawej poſucze;
Hacž runje ſyn bě ſhubjent,
Psches hnady Bože džeczo ſy.

Psches hnady! Pschi tym ſawoſtanje,
Ta wěrnoſez ſenje njekhabla;
S tym troſchtom ſtawaj kóžde ranje,
Wón budž czi wěry kótwiza;
Psich wſchědnje do wutroby ſej,
So hnady maſch psches Chrysta krej.

Psches hnady! O ty ſbóžna wěra,
Kaſ ty mi duschu wokſchewjescz!
Ty, moje žórko troſhta, měra,
Kaž milý jandzel ſo mnú džesč,
Hacž junu wrota Salemſke
Mi Boža hnada wotankne!

K. A. Fiedler.

Nabožina w ſchuli.

(Poſkracžowanje.)

Psched ſkoniczenjom hodžinu ma ſo wěrnoſez, w ſtawisniſe woſchijata a džeczazemu ſapschijeczu bliſko ležaza, ſ lohko ſroſhmlivym biblijskim hronežkom abo kſerliſchownej ſchtuczku pomjatkui džeczci pschedpodacz. Hdyz tale ſchtuczka runje to wupraj, ſchtož džeczo předy pschi powjedanju ſtawisniſe ſaczuwaſche, dha je woſebje wočakowacz, ſo budże wona w džeczowym poſdiuſchim žiwjenju hiszceze ſe žohnowanjom ſtukowacz. Derje teho dla temu džeczci kotrehož wuczeſt móže w džeczowym wóčku cžitacz, ſchtož rót nje-wupraj, a ma potom ſa jeho ſaczuče pschisprawne ſlowo ſ biblije abo ſe ſpěvařſich k ruzy. Cžim hlobſchi ſwjask a cžim twjerdſche ſaſchczepjenje, cžim wjetſchi dobyt ſa wutrobu a žiwjenje džecza.

Sa kředžnu rjadownju maja ſo thdženſy ſ najmjeñſha 3 hodžiny poſtajicz, w kotrejž ſu w jenoſetnym kurſu ſtawisniſe stareho testamentu do ſečneho, te ſ noweho ſakonja do ſymſteho ſemestra poſožicz. Schtož bu wo biblijskich hodžinach delnijeje klaszhy prajene, w powſchitkownym tež wo kředžnej rjadowni placzji. Rosdžel woſebje w kředowazym leži:

1. Licžba ſtawisnow je wjetſcha dželi w delnjej klaszhy; tola ſo to, ſchtož bu w poſleniſchej hižom wuknjene, w kředžnej rjadowni ſobu woſpjetuje.

2. Štawisny ſu po czaſu ſrijadowane a ſo tež ſ najwažniſchimi ſetnymi ſiczbami do ſjenoczeſtiwa ſtajeju.

3. To wot wucžerja pschednoschowané a wot džecži sažo powiedane ſo w knihy historijow abo w bibliji číta. Tola w poſledniſcej nima ſo to ſtač, ſo by ſo čítanie wuknýlo; to dže je nadawk čitanſki. Biblija ma druhe ſamery.

4. Hrónčka a ſchtucžki njewuknu ſo wjazy ſ pschedprajenjom, ale wuknu ſo nětko ſ biblije, katechisma a ſpěwařskich. Tola pak ſo ani w tutej, ani w žanej druhej klasy ničzo ſ hlowy wuknýz nježmje, ſchtož ſo džecžom naſprjed ſ roſymjenju pschi-nježlo njeje a ſchtož wone ſ prawym akzentowanjom čitacž abo wurjelowacž njemóža. Měra roſymjenja abo hlowokosz ſa-ſchiſecža je jara wſchelaka a njeje wot hlowy ſameje, ale je tež wot wutroby a ſhonjenja džecža wotwíkowaza. Ludna ſchula njeſabywa, ſo poſne roſymjenje mnohich wěrnoſc̄ow na ſhonje-nejach wotpocžuje, kotrež móže hafle poſdžiſche ſiwiſenje pschihiſecž. Wjeſelete džecžo, nadžiſepołny mloženž, ſylny muž, ſiwiſenjaſprózny ſchédžiž, wſchitzh móža te ſlowa roſymicž: „Hjichče druh ſa batny wotpocžink je wostajeny Božemu ludu”, abo: „Ta ſebi žadam preč čahyńcž a pschi Hryſtuſu byč, kotrež by tež wjele ſlepje bylo”, abo: „Wſchitko čelo je jako trawa a wſchitka člowieczna kraſnoſcž jako trawna kwětka atd.”, a tola je byes dwela, ſo je jich roſymjenje wſchelakore. Tež njeje nad tym dwelovacž, ſo móža wóčku wěrjazeho džecža wěžy jažne byč, kotrež mudrowazh roſom muža husto njewopſchija. Kunje maše džecžo čehnje nimo měry wjazy a lóžcho ſiwiſcž ſa ſwojeho ſnutschowneho člowieka ſ biblijskich ſtawiſnow, jeho duſchu pohnuwazych, džili ſ abſtraktnych wucžbow, kotrež ſo powiedańčkam pschidawaju. A ſchtož je tak we wutrobie džecža ſiwiſe, ſchtož ſu jemu wěste, wérne wěžy, wo tym móže ſo wono husto jeno mało wuprajecž. Kohož wohrjewaze pruhi nalětneho ſlónza wolkchewjeju, tón jara derje wě, ſchto je čoplota; ſchto paſ móže to prajicž! Tak je to w ſvětñich, kaſ wjele wjazy w njebjefich wězach. Zapochtoł Pawoł w 2. Kor. 12, 4 wobſhwědečja: „Ta ſlyſchach njewurjeknene ſlowa, kotrež žadny člowiek prajicž njemóže.” S teho wukhadža, ſchto je wo tej ſadze džeržecž, ſo jeno wěſt, wo čimž móžech ſo jažnje wuprajicž. Duž wſchak dyrbí wucžer ſ zykej ſhutnoſežu ſa tym ſtač, ſo móže ſo džecžo wo tym, ſchtož wě, myſli a ſa-čiuwa, jažnje a wěſcze wuprajecž, tola wón tež ženje ſapomnicž njebjef, ſo ma wuprajenje ſwoju mjesu, kotaž paſ pschego mjeſa wjedženja a měčza njeje. To je wulkí blud, hdyž něchtó měni, w nabožných wězach wſchitko wuklaſcž dyrbjecž abo tež wſchitko wuklaſcž móž. Žow ſo njemaše ſmylnoſcze a pschehrēſchenja namakaju.

(Pſchichodnje dale.)

Sſerbſki lud a kraj.

Wot J. E. ſsmolerja.

(Poſtracžowanje.)

W lécze 805 čehnjeſche Karl na Čechow a pschednýz tež kruch ſerbskeho kraja, a ſemil, wjeſch hlowacžanskich ſſerbów dyrbjesc̄he ſo jemu podcžiſnycž. W lécze 806 pschicžezechu Frankojo ſažo na ſſerbów, ſbichu jich, ſabichu jich wjeſcha Miliducha a wurubichu wſchón ſerbski kraj na woběmaj ſtronomaj Lobja. Pschecžiwo ſſerbam ſaloži tež Karl tehdom dwoje twjerdzishy, jenu pola Magdeburga a druhu w Hali. Karl wumrje 814, ſſerbów paſ ſebi tola zylo podcžiſnýl njebě. Pschetož hacž runje dyrbjachu woni ſ nuſu romſkeho khežora ſa najwyhſiſcheho knježerja ſpōſnacž, dha ſo tola po ſwojich domjazych ſakonjach ſložowachu a jim nadpołożene brémjo pschi prěnjej lepschej ſkladnoſczi wotcžiſných.

Na Ludwika Pobožneho mějachu ſſerbjo ſažo wjazy poſloja psched Frankami. Tola dachu ſo tucži ſe ſerbskim wjeſhom Ludowitom 820 do wjiny. Na Ingelheimskim ſejmje (826) běſche

tež jedyn ſerbski wjeſch, ſ mjenom Tun gło. W lécze 839 pschi-czezechu Frankojo na ſſerbów, dokež běchu ſaſki kraj nadpaðnyli, ſbichu jich a ſerbski wjeſch Čimik ſław padže w bitwie. ſſerbjo phtachu dale, kaſ běchu ſo psched nježwobodu wobrōli, tón ſplash wojowasche tu, tamny paſ tam, ale wſchě byes ſnutschowneje jednoth a teho dla tež byes hódných plodow. W lécze 851 wupuſnih nowa wójna mjes ſſerbami a Němzami: Kral Ludwik čehnjeſche ſam pschedzivo ſſerbam a nufowasche jich k měrej. Tola w lécze 859 ſbězechu ſo woni ſažy, morichu ſwojeho wjeſcha Čeſcžibora, ſiž ſ Frankami džeržesche, a nadpadowachu Derinku, hacž Ludwik ſ nimi měr ſežini.

Ludwik II. pola ſſerbów wjele nadobycž njemóžesche a mjenje hſchěze Arnulf. Pschi nim drje ſſerbjo tamnu ſtronu Lobja woftachu a wón wotkadži markhrabju Poppa, ſiž jich pschedzehasche, ſa čož ſo jemu ſerbske póſelſtwo na ſejmje 897 po-džakowasche; ſſerbjo tu ſtronu Lobja džeržachu paſ ſ Czechami a běchu h̄wili pod knjeſtwom morawſkeho krala ſſwiatopolka. Tucži ſſerbjo dobychu tež ſa knježenje Ludwika III. a Konrada I. ſwoju ſwobodu zylo ſažo a runje trochu ſaſčewaze kſchecžijanstwo čhysche zylo ſahinycž.

Tola jako ſwójba ſaſkeho wójwodſtwa romſke khežorſtvo naſtupi, wſcho wójnske ſbože ſſerbów kónz wſa. Hendrich I., mudry a wojařski, wobtwerdži Miſchno, pschicžeze do milčanského kraja, wutupi jón a Milčenjo dyrbjachu jemu dawki dawacž. Dale ſbi wón jich ſlowjanskich ſuſhodow wſchudžom a natwari wjele hrodow a ſaloži někotre mroki (marki) pschedzivo nim. Zeho ſhyn a naſtupnik Otto Wulki pschisporjesc̄he wſchě wustawh k podcžiſnjenju ſſlowjanow jara pilnje. Tola jako bě wón w Lotringskej, nad-padnych u Bodrizojo ſwojeho němſkeho markhrabju a ſahubichu jeho a jeho wójsko. Druhi němſki markhrabja Ger o pschedproſh paſ tſižyńczech ſlowjanskich wjeſchow na hoſćinu a mori jich wſchitſkých ſ leſežu hacž do jeneho, kotrež čekný. Wſchitzh wokolni ſſlowjenjo dožažechu nětko brónje a Němžy buchu ſ krajow tu ſtronu Lobja wuhnacži.

(Pſchichodnje dale.)

Spěwaj a dželaj.

Wobras ſe ſiwiſenja.

III.

Nafajtra rano ſmuži ſo Hilža, ſo ſwojemu muzej ſwój wot-myſl wo ſaloženju ſlamow a wo požczenju pjenjes wotkry. Dolho Boſcžij tež wo tym ničzo wjedžecž njechashche. Sa tym hacž běſche ſurij telko pjenjes dobył, čhysche ſo jeho Boſcžij čiſcze ſmimhez a wjazy króčz praji k ſwojej žonje: „W thchle pjenjeſach žane žohnowanje njeje.“

Skončnje paſ ſo Hilži tola radži, ſo jeho ſapjeranje pschedwin. Wona jemu pschedſtaji, ſo pjenyes na žane waſchnje ſhu-bjene njeſku, hdyž chze tola ſa nje tworow na kupowacž, a ſo budže tele tola na ſoždy pad dróžſho pschedawacž móž, hacž je je ſupo-wala; ſo dže po tajkim na to waſchnje runje tak ſprawnje pjenyes ſaſluži, kaž wón pschi ſrožnach.

Tajkemu roſklaženju wſchak Boſcžij ničzo ſnapſchecžiwez njemóžesche a duž ſwoli do teho, ſo jeho žona mały poſpýt ſ ſlamarſtrom ſežini. W dwojim naſtupanju paſ njeda ſo pschedwi nyčz; předy wſcheho dyrbjesc̄he pjenes, kotrež ſo požcži, tak mały hacž móžno byč, potom paſ dyrbjesc̄he ſo wucžinycz, ſo, čhysche-li ſurij pjenyes ſažo placžene měčz, dyrbjesc̄he jim to ſchěſz měžazow předy wofſewicz, „pschetož“, praji Boſcžij, „Surij ſebi po pjenyes ſchecžiwez runje, hdyž nam njebudže móžno ſa-ſlacžicž.“

Potom wobliczischtaj tu węz hromadze a ménjeschtaj skónczne, so drje s dwemaj stoma j tolet ho hodzi sapoczat k szinicę, hdz wschak ho żane wulke klamy saradowacz njetriebaja. Někajke blido szlużesche jako pschedanska lawka a s nětorych deskor mōžesche Boszij hám někajke polzy hromadu spraskacz, so bichu ho tworh na nje skladle.

Hdz běschtaj tak Boszij a Hilža psches jene pschischloj, džesche Hilža k Turje; s tym pak bu wjele předy hotowa hacz se swojim mužom. Staroséciwośc szużoda tajlich por tolet dla ho jemu tola jara změschna szasche bycz a chyzsche ho pušnycz se zmiecjom. „Twój muž je starý blaſni, Hilža”, praji k swojej szužodzinzy, „hdz mi tej dwě sczé tolet sapłaczicz njembže, dha džé móžu je jemu dacz. Wschak mam pjeniesh k temu.” So pak by tola Boszijej wolu szinik, swoli Turij do wszechho a da Hilži dwě sczé; wopisimo ji žane njeda, ale praji, to wschak móže ho posdžischo piſacz.

Někto ho Hilža do swojego džela da, a běsche, kaž by s pjeniesami zyle nowy duch do domu sastupil. Pjeniesy wschak pscheniebeshu dobru nadžiju, kotaž Hilži a wschem druhim tak rjez nowe mož da k radostnemu dželu a prózowanju. „Ssebie szameje dla wschak to njeczinju”, prajesche wboha žona, „ale jenož swojego muža a swojeju džeszechow dla, so eži njebichu nisu čerwili a k temu Bóh tež wěsče swoje żohnowanje spožeci, byrnjež pjeniesh s loterije pschischle.”

Turij běsche, kaž ho szamo roshni, swoje thscherstwo w malej wjeszy dale wjesz pschestał. Kaž by někto tež dale chyzl stare blida a stolczki platacz, wołna, durje a schpundowanja porjedżecz, hdz bě tak swożowny był! Ně, někto chyzsche ho do města pschedzahnyč a tam wulku twaſku a móblowu thscherenju sałozicz. Dońz pak móžesche tutón wumyśl wuwjescz, tola khwilu trajesche a njeměsche mjes tym niczo czinicz, tak so jemu czaſ dolhi pocza bycz. Džesche teho dla se sažehlenej trubku — a to njebě wjazy žana „po kroschku” — k swojemu szužodej a pschihladowasche s wołnom nus, kaž ho tón prózowasche, so by někajke polzy wudželal. Tu měsche Turij husto pschedznoſc, swojemu szužodej se swojej thscheriskej wědomnoſcju k pomožy bycz. Tola Boszij běsche drje dobrý tkaz, ale njebesche žadny thscher; byrnje ho bōle prózowal a poczik, tola niczo zyle njehasche bycz. Skóncznie běsche ho tola Turjej takle pschihladowacz wostudziło, duž běsche dom a wręciž ho bōrsh sažo se wschelakej thscheriskej pschiprawu. Někto dželaschtaj hromadze a duž bichu polzy dokonjane; Turij pak dželasche někto darmo tež s tajkej horliwoſcju, kaž předy sa pjeniesh ženje dželal njebesche.

Hilža běsche mjes tym do města schla, so by tam tworow nakiupila. Wulke nahromady wschak szabi hiszheje njemóžesche pschedez, tola pak nakiupi wote wszechho něchto mało, schtož je na wsach trěbne. Hdz měsche někto wscho hromadu, běsche to pschedz nahladna hromada, a Hilža dyrbjesche ho wo wos staracz. Radzi ho ji tež, so lohki wos dosta, a duž pschedznoſcje wjeczor dom, hdz eži hizom zyle klamy s polzami, pschihotowane stejachu a Hilži, tak schpatne a jednore hacz běchu, jara wulke wjeſele činjachu.

Hiszheje wjeczor bichu tworh po polzach a po zylých klamach roszkładżene, wscho sradowane, a na drugi džen hizom ho pschedawanie sapocza. Tola Turij ho hiszheje junu jako dobrý szužod wopokasa. Sa něchto dnjow swjeſeli Boszija s wulkej taſlu, na kotoruž běsche napišał: „Pschedan materialnych tworow Boszija Wjerby”, ſerbſki a němſki. Tale taſla bu wysche duri pschedita, a někto džesche Turij ho trochu naſdala stupicz, so by widział, kajki napohlad ma. Běsche zyle spoſojen, pschedož wupraji swoje

pschedzwědczenje, so móže drugi klamař wo wžy, — starý a bohaty wudowz, někto swoje klamy božemje samknujez.

Po někotrych dnjach bu Turjowa khežka w Pschirzach pschednata; wón hám szczahny do města, so by tam wjetſche thscherstwo sapoczał. Hilžine klamarstwo pak ho jako prawje wužitne wopokasa. S poczatka wschak węz pomału džesche, a tež dobyle tak wulki njebesche — wožebje dyrbjesche ho džeczom kufk wjetſchi pschedawki dawacz, so bichu prawje rady k nowemu klamarjej kchodzile —, po něčim pak nabychu pschedzo wjazy a wjazy pschedczelow. Dokelž pak Boszij tež dale tkajesche a szabi tež pjeniesh szabuzi, móžachu ho s mjeñschim dobylem spokojoſc, hacz hdz bichu dyrbjeli wot klamarſiwa szameho živi bycz. Tež běsche Hilža jara sprawna w měrje a wasy, a njebesche teho dla džiw, so pschedzo wjazy a wjazy ludzi swoje potreby pola nich bjerjechu. Na druhéj stronje pak naukny Hilža tworh lepje roſenacz, kotaž běsche dobra a fotra schpatniſcha, a dokelž w měsče sa wscho sapłacz, schtož bě brała, móžesche kózdu khwilu k druhemu pschedkupzej hicz, hdz i jenyhni spokojoſc njebeſche. Tak ho jeje klamy szbehachu a skoro móžesche praciez, so ji wjazy njehu hacz krožna jeje muzej. Tole pschedeměujenje jich wobstejnosców pocza ho tež bōrsh swonka pokasowacz.

Na měsče njenahladnych polzow stejeschke hizom sa lěto rjana klamarſka naprawa. Spody tschihi buschtej dwě lěhanskej komorje natwarjenej a deleka, hdz eži hewak lěhachu, bu Boszijowa tkalczeřnia. Khežka bu s nowa wobelenia a dosta s tym prawje pschedczely napohlad, kotoruž bu hiszheje powyscheny, hdz winowe pjenki, wot Boszija na połodniſcej stronje khežki naſbadžane, poczachu roſež a po khežky ho roſpschedzheracz.

Někto běsche szwójba w dobrym wobstejenju; dyrbjeschtaj pak wobaj, Boszij a Hilža, wot ranja sahe hacz posdże do nozy bies pschedstacza dželacz a pschi tym we wschedznych swojich žadanjach měru džeržecz. To tež czinieschtaj a měschtaj Boha psched woczomaj; hólczkaj pak, kotaž ežikaj a strowaj roſczechstaj, czinieschtaj jimaž džen wote dnja wjazy a wjazy wjeſela. W tejle szwójbie móžesche ho někto wo prawde widzecz wobras njemuczeneho szwójbneho swoža. Pomalu móžachu tež na to myſlicz pocžecz, so dyrbjia szabi sa czaſ nusy kroschik na bok položicz, kotoruž we swojim pschedkupstwie runje njetriebachu. Tajke wusytkowane pjeniesh potom pak Hilža pak Boszij swoju do města bjerjeschtaj a njenoscheschtaj je ſe kollekteurej, ale do nalutowarjenje.

(Pſchichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Bože ſpecze szweczesche ſerbſke mižijonske towarzystwo zwjedzeń swonkownego mižijonswa w Hodžiju. Nadrobnu roſprawu podamy w pſchichodnym čiſle. Zwjedzeń swonkownego mižijonswa szweczi ho — da-li Bóh, — bōrsh po szwiatkach w Rakazach.

— Tařské městno w Bukezach je ho wupiško, dokelž ho knies farař Kubiza 1. oktobra na wotpočink poda. Samolwjenja maja ho w bližšim čaſu pola kollaturſta, kotrež je tachantſtwo w Budyschinje, stacz.

— Przedawſchi Budyski knies hamſki hejtman s Carlowicz, kotoruž je ho psched krótkim khorowatoscze dla na wotpočink poda, je wumrjeł. Wón běsche jara lubowan, a jeho sažne wotbalhieze ho wutrobnje wobžaruje.